

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Development of VET Training on Energy Efficient Stoves and Fireplaces – ENEFFIS

No. 2016-1-LT01-KA202-023161

OCCUPATIONAL STANDARD OF A STOVE BUILDER

Prepared by:

**VŠĮ Vilniaus statybininkų rengimo centras,
Asociacija „Krosnių meistrų gildija“,
Wolfshöher Tonwerke GmbH & Co.KG,
MTÜ Kütte-ja Ventilatsioonisüsteemide Teabekeskus,
Satakunnan koulutuskuntayhtymä**

Projekti teave

Projekti akronüüm:	ENEFFIS
Projekti nimi:	Development of VET Training on Energy Efficient Stoves and Fireplaces
Projekti number:	2016-1-LT01-KA202-023161
Programm:	Erasmus+, Key Action 2: <i>Strategic Partnerships in VET</i>

Dokumendi info

Dokumendi pealkiri :	pottsepa kutsestandard
Välundi tüüp:	intellektuaalne väljund
Kuupäev:	31/08/2017
Välja töötanud:	VŠĮ Vilniaus statybininkų rengimo centras (LT) Asociacija „Krosnių meistrų gildija“ (LT) Wolfshöher Tonwerke GmbH & Co.KG (DE) MTÜ Kütte-ja Ventilatsioonisüsteemide Teabekeskus (EE) Satakunnan koulutuskuntayhtymä (FI)
Levitamise tase:	Avalik

Disclaimer

ENEFFISi kaasrahastatakse Euroopa ühenduse programmiga Erasmus +, meetmest 2: *strateegilised partnerlused kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas.*

Käesolev väljaanne kajastab ainult autori vaateid ja komisjoni ei saa pidada vastutavaks selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

CONTENTS:

No	Title	Page
1.	Pottsepa kutsealase standardi kirjeldus	3
1.1.	Pottsepa kutseala standardi eesmärk	3
1.2.	Peamised mõisted ja määratlused	3
1.3.	Kutsekvalifikatsiooni nimetused ja nende tasemed	4
1.4.	Pottsepa töö sisu	4
1.5.	Töökeskkond, valdkonna ja töötingimuste eripära	4
1.6.	Pottsepa vajalikud isikuomadused ja üldised oskused	4
1.7.	Pottsepa töökorraldus	4
2.	Pottsepa kvalifikatsioonide kirjeldus	4
2.1.	Pottsepp-sell, EQF level 3	4
2.2.	Pottsepp, EQF level 4	6
2.3.	Pottseppmeister, EQF level 5	8

1. POTTSEPA KUTSEALASE STANDARDI KIRJELDUS

1.1. Pottsepa kutseala standardi eesmärk (edaspidi Standard):

Selle standardi eesmärk on määratleda pottsepa kvalifikatsioon. See annab aluse pottsepa kvalifikatsiooni hindamiseks ja sertifitseerimiseks (sertifitseerimiseks). Standard reguleerib formaalsete koolitusprogrammide sisu, et omandada pottsepa kvalifikatsioon.

Standard kirjeldab pottsepa tegevuse protsesse, tingimusi, keskkonda, määrab kvalifikatsioonitaseme, pädevuse ja piiride ning muud nõuded, mis reguleerivad pottsepa jõudlust.

1.2. Peamised mõisted ja määratlused:

Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (EQF) on tõlkevahend, mis aitab Euroopas kvalifitseerimissüsteemide suhtlemist ja võrdlemist. See on välja töötatud selleks, et edendada töötajate ja õppurite liikuvust riikide vahel ja hõlbustada nende elukestvat õpet.

Riiklik kvalifikatsioonide raamistik (NQF) on ametlik kvalifikatsioonide kirjeldav süsteem, mis põhineb õpitulemustel.

Kutsestandard on dokument, mis kirjeldab töö- ja kompetentsinõudeid, st oskuste, teadmiste ja suhtumiste kogumit, mis on vajalikud edukaks töövõimaluste saavutamiseks konkreetses ametis.

Kvalifikatsioon on kogu riigi õigusaktides sätestatud korras tunnustatud isiku kutsealane kogemus ja omandatud oskused, mis on vajalikud teatud kutsealase tegevuse jaoks.

Kvalifikatsiooni tasemed on kirjeldused, mida õppija teab, mõistab ja suudab õpitulemuste osas teha.

Pädevuseks on võime täita teatud tegevust omandatud teadmiste, oskuste, võimete ja väärtuste põhjal.

Pädevuste piirangud on tegevuspiirangud, pädevuste tõendid.

Kütteseadmed on looduslikest või tehiskivistest valmistatud kambrid, ahjud, pliidid ja muud sarnased seadmed (välja arvatud katlad), mis on valmistatud puidust või muud tüüpi tahkekütusest. Need seadmed hõlmavad ka põlemisjääkide eemaldamiseks kasutatavaid ventilatsioonikanaleid ja korstnaid (ehitatud ja eelkonditsioneeritud).

1.3. Kutsekvalifikatsiooni nimetused ja nende tasemed:

No	Kutsekvalifikatsiooni nimetus	EQF tase	Riikliku kvalifikatsiooniraamistiku tase			
			Leedu	Eesti	Soome	Saksamaa
1	Pottsepp-sell	3	3	3	3	4
2	Pottsepp	4	4	4	4	-
3	Pottseppmeister	5	5	5	5	5

1.4. Pottsepa töö sisu:

Tahke kütuse soojusväljastusseadmete (va katelde) ja nende süsteemide ehitamine ja hooldus.

1.5. Töökeskkond, valdkonna ja töötingimuste eripära:

Pottsepa töö nõuab füüsilist jõudu ja jõudluse täpsust. Töö toimub peamiselt siseruumides.

1.6. Pottsepa vajalikud isikuomadused ja üldised oskused:

Ruumiline kujutlusvõime, täpsus, kontsentratsioon, hea kooskõlastamine, füüsiline vastupidavus, teadlikkus ehitustöödega seotud riskidest.

1.7. Pottsepa töökorraldus:

Pottsepp töötab vastavalt töötervishoiu ja -ohutuse, tuleohutuseeskirjadele, riiklikele ja EL nõuetele ning eeskirjadele pliikütuste, energiatõhususe ja keskkonnakaitse valdkonnas.

2. POTTSPEA KVALIFIKATSIOONIDE KIRJELDUS

2.1. Pottsepp-sell EQF tase 3

2.1.1. Töö sisu:

Tahkekütte seadmete (va katelde) ja nende süsteemide ehitamine ja hooldus.

2.1.2. Kvalifikatsiooni taseme kirjeldus (keerukus, sõltumatus, varieeruvus, vastutus jne):

Pottsepp-sell, EQF 3 taseme (edaspidi assistent) töötab kooskõlastatult ja kontrollib ahju ehitaja, EQF tase 4 või peatöövõtja ehitaja (edaspidi kõrgema kvalifikatsiooniga ahju ehitaja). Assistent saab teha juhiseid järgides lihtsaid toiminguid ja toiminguid ning aidata kõrgema kvalifikatsiooniga töötajaid. Assistent täidab ülesandeid vastavalt oma pädevustele ja vastutab tehtud töö kvaliteedi eest. Oma tegevuse jälgimine piirdub tehtud töö kvaliteedi kontrollimisega. Assistent suudab planeerida oma tööd vastavalt antud ülesannetele, kasutades kõrgema kvalifikatsiooniga ahjude ehitaja abi, kohandub ennast erinevate töömeetodite, materjalide ja tööriistadega. Teostab erinevaid toiminguid ja toiminguid, kasutades teadaolevaid ja testitud lahendusi, kasutades spetsifikatsioone ja verbaalset teavet.

2.1.3. Kutsekvalifikatsiooni omistamise tingimused:

Pottsepp-sell kvalifikatsioon antakse isikule, omandades kõik punktis 2.1.5 kirjeldatud pädevused. Haridustasemele või eelnevale töökogemusele ei ole kehtestatud erinõudeid.

2.1.4. Kvalifikatsiooni hindamise krieeriumid ja metoodika:

Pottsepp-selli kvalifikatsiooni hindamist ja tunnustamist kirjeldatakse ahjude ehitaja sertifitseerimismenetluses.

2.1.5. Kompetentsid, kompetentside kirjeldused:

No	Kompetents	Kompetentsi kirjeldus
1.	Töökoha ettevalmistamine	Töötab töökohas vastavalt tööohutusnõuetele. Installeeritakse tellingud ja tööplatvorm. Tagab, et materjalid salvestatakse vastavalt tootjate nõuetele ja tagavad nende kvaliteedi säilimise ajal. Töötlusvõõndis valmistab ette ja määrab vajalikud materjalid ja tööriistad.
2.	Ehitab lihtsaid konstruktsioone	Valib ja valmistab ette mört ja muud vajalikud materjalid. Teadab looduslike ja tehislake kivide (tellised, plokid) liike, nende omadusi, eesmärki, paigaldamismeetodeid. Ehitab lihtsaid struktuure: seinad, vaheseinad, sambad.
3.	Ehitab tahkekütteseadmeid (v.a. katlad) kõrgema taseme pottsepa juhendamisel	Ehitab tahke kütuse soojusisolatsiooni seadmeid, järgides juhiseid ja kõrgema kvalifikatsiooniga ahjude ehitaja järelevalvet. Täidab ehituses olevaid õmblusi, sealhulgas ehitatud konstruktsiooni ja ühendusdetailide vahelisi ühendusi. Kasutab sobivaid sertifitseeritud materjale ja tagab seadme tuleohutuse.
4.	Ehitab tahkekütteseadmeid (va katlad) ja kortsnaid tehase poolt valmistatud elementidest kõrgema taseme pottsepa juhendamisel	Ehitatakse ahjude, kaminade, pliitide, põletuskambride ja muude soojusisolatsioonivahendite, suitsutorude, korstnate valmistatud elementidest, järgides kõrgema kvalifikatsiooniga ahjude ehitaja juhiseid ja tuleohutusnõudeid. Kasutab sobivaid sertifitseeritud materjale ja tagab seadme tuleohutuse.
5.	Remondib tahkekütteseadmeid (va katlad) ning korstnaid kõrgema taseme pottsepa juhendamisel	Teostab individuaalselt ehitatud ja eelkonditsioneeritud ahjude, kaminade, pliitide ja muude soojusisolatsioonivahendite, suitsutorude, korstnate ja muude tahke kütteseadmete (sealhulgas nende viimistlemise renoveerimise) remonti ja renoveerimist vastavalt juhiste ja järelevalve all kõrgema kvalifikatsiooniga ahjuhitist. Kasutab sobivaid sertifitseeritud materjale ja tagab parandatud seadme tuleohutuse.

2.2. Pottsepp, EQF tase 4

2.2.1. Töö sisu:

Tahke kütuse soojusväljastusseadmete (va katelde) ja nende süsteemide ehitamine ja hooldus, ahjude ehitustööde korraldamine.

2.2.2. Kvalifikatsiooni taseme kirjeldus (keerukus, sõltumatus, varieeruvus, vastutus jne):

Pottsepp, EQF tase 4, (edaspidi pottsepp) tegutseb iseseisvalt, võttes vastutuse tulemuslikkuse protseduuri ja tulemuste kvaliteedi eest. Pottsepp saab valida töömeetodid, materjalid ja tööriistad ning kontrollida töö kvaliteeti. Hindab võimalust ehitada ahi, kaminat ja teisi seadmeid keskkonnatingimuste ja -ruumide plaani suhtes ning otsustada ettevalmistustööde üle, koordineerida ahjude ehitustöid muude ehitustegevustega (nt viimistlus, võrgussüsteemide paigaldamine jne). Kasutab tehnilisi jooniseid, spetsifikatsioone ja muid projektiga seotud dokumente. Planeerib, organiseerib ja kontrollib madalama kvalifikatsiooniga töötajate väikest rühma (kuni 3 ahju ehitajat) oma jõudlust. Ahi ehitaja ülesanded 4. tasemel määravad peaväljakute ehitaja.

2.2.3. Kutsekvalifikatsiooni omistamise tingimused:

Pottseppneljandal tasemel eeldatakse teisejärgulist üldharidust. Kvalifikatsiooni saavad isikud, kellel on kõik punktis 2.2.5 loetletud pädevused. ja 2-aastane töökogemus vastavalt punktis 2.2.5 loetletud pottsepa pädevustele.

2.2.4. Kvalifikatsiooni hindamise kriteeriumid ja meetodika:

Pottsepa kvalifikatsiooni hindamist ja tunnustamist kirjeldatakse pottsepa sertifitseerimismenetluses.

2.2.5. Kompetentsid, kompetentside kirjeldused:

No	Kompetents	Kompetentsi kirjeldus
1.	Töökoha ettevalmistamine	Töötab töökohas vastavalt tööohutusnõuetele. Installeeritakse tellingud ja tööplatvorm. Valib ja valmistab ette vajalikud materjalid ja tööriistad. Kasutab vajalike materjalide arvutamist. Tagab, et materjalid salvestatakse vastavalt tootjate nõuetele ja tagavad nende kvaliteedi säilimise ajal. Teeb vajalikud märgistused ja mõõtmised vastavalt tehnilistele joonistele ja asjakohaste mõõtmisvahendite abil.
2.	Ehitab lihtsaid konstruktsioone	Valib ja valmistab ette mört ja muud vajalikud materjalid. Teadab looduslike ja tehnilike kivide (tellised, plokid) liike, nende omadusi, eesmärki, paigaldamismeetodeid. Ehitab lihtsaid struktuure: seinad, vaheseinad, sambad, lihtsad ja kaarekardinad looduslikest ja tehiskividest.
3.	Nõustab klienti tahkekütteseadmete valikul ning ehitusel (va katlad)	Nõustab kliente paigaldada tahke kütuse soojusväljastusseadmed (va katlad), lähtudes hoone soojuskoormuse nõuetest ja tuleohutusnõuetest. Valmistab ette kogu dokumentatsiooni küttesüsteemi ehitamise kohta (va katlad).

4.	Koostab projekti ja tehnilised joonised kütteseadmete ehituseks (va katlad)	Arvutab konkreetse hoone või selle osa soojuskoormust. Projekteerib hoone soojuskoormuse nõudeid, hoone kasutamist ja tuleohutusnõudeid, tuginedes soojuskoormuse nõudele tahke kütuse soojusväljastusseadmete (välja arvatud katlad) ja nende süsteemi. Valib sobivad sertifitseeritud materjalid ja arvutab kütteseadme, korstna ja ühendusdetaili ehitamiseks vajalikud materjalid. Plaanite tööd vastavalt joonisele ja / või tööjuhendile. Koostabkliendile hinnapakkumise.
5.	Ehitab tahkekütteseadmeid (v.a. katlad)	Ehitab tahke kütuse soojusväljastusseadme (va katla) või nende kompleksi vastavalt joonistele ja tuleohutusnõuetele. Kasutab sertifitseeritud, sobivaid viimistlustehnikaid vastavalt kliendi soovidele (krohvimine, plaatimine, looduskivi jne). Täidab õmblused vastava täiteainega.
6.	Ehitab tahkekütteseadmeid (va katlad) ja kortsnaid tehase poolt valmistatud elementidest	Tead juhendit eelkonditsioneeritud tahke kütuse soojusväljastusseadmete (va katelde) kasutamiseks, arvutab nende mõõtmed ruumi ruumi järgi. Paigaldab tahke kütuse soojusväljastusseadme (välja arvatud katla) või nende süsteemi osad vastavalt joonistele, tootja nõuetele ja tuleohutusnõuetele. Kasutab sertifitseeritud, sobivaid viimistlustehnikaid vastavalt kliendi soovidele (krohvimine, plaatimine, looduskivi jne).
7.	Ehitab ja paigaldab korstnasüsteeme	Arvutab korstna pikkust ja suurust. Ehitatakse või paigaldatakse korsten vastavalt tehnilistele joonistele ja tuleohutusnõuetele. Kasutab sobivaid viimistlustehnikaid vastavalt kliendi soovidele (krohvimine, plaatimine, looduskivi jne). Tagab, et korstnat vastab soojuse vabastamise seadme tehnilistele nõuetele.
8.	Remondib tahkekütteseadmeid (va katlad) ning korstnaid	Hindab olemasolevaid soojuse eraldumise seadmeid (välja arvatud katlad) ja hindab süsteemi seisukorda. Soovitab parandamise meetodeid ja sobivaid materjale. Renoveerib olemasolevaid soojuse eraldumise seadmeid (va katlad), järgides tuleohutusnõudeid ja kasutades sobivaid ehitusmaterjale. Hinnatakse renoveerimise või remonditööde kulutõhusust.
9.	Organiseerib ning teostab järelvalvet madalama taseme pottsepa tööde üle	Juhib väikerühma tööd (kuni 3 ahjude ehitajat): plaanib ja korraldab oma ja alluvate toimet, jagab tööaega, lõpetab dokumentatsiooni, arvutab materjalid vajaliku hulga ja tööde ulatuse, analüüsib tööprojekti, hindab allüksuste kvaliteeti "töö. Valib ülesannete täitmiseks vajalikud meetodid ja tööriistad.

2.3 Pottseppmeister , EQF tase 5

2.3.1. Töö sisu:

Tahkekütte seadmete (va katelde) ja nende süsteemide ehitamine ja hooldus, ahjude ehitajate töökorraldus ja hindamine, kütteseadmete süsteemi seisukorra hindamine, ahjude tootjate väljaõpe ja pädevuste hindamine.

2.3.2. Kvalifikatsiooni taseme kirjeldus (keerukus, sõltumatus, varieeruvus, vastutus jne):

Pottseppmeister, EQF tase 5 (edaspidi meister) täidab ahjuhoone ülesandeid, mis nõuavad kõrget tööd. Korraldab madalama kvalifikatsiooniga pliikonstruktorite tööd: koostab kontserni ülesandeid, plaane ja jagab tegevusi, hindab tulemusi ja nende vastavust kvaliteedinõuetele, kontrollib tööülesannete täitmise aega, täidab ajakavad, arvutab vajalikud materjalid ja teostatud töökogused. Sõltumatult valib ülesannete lahendamiseks meetodid ja tööriistad. Otsused tehakse ettenägematutes olukordades. Annab eksperthinnangu ja hinnangu soojusarvestite süsteemi töövõime kohta. Rongid alandavad kvalifitseeritud töötajaid ja hindavad nende pädevust. Master koordineerib oma ülesandeid kõrgema kvalifikatsiooniga spetsialistidega.

2.3.3. Kutsekvalifikatsiooni omistamise tingimused:

Pottseppmeister 5. tase, eeldatavasti on üldine üldharidus. Kvalifikatsioon antakse isikutele, kellel on punktis 2.3.5 loetletud pädevus. ja 5-aastane töökogemus vastavalt ahjude ehitaja kompetentsidele.

2.3.4. Kvalifikatsiooni hindamise kriteeriumid ja meetodika:

Pottseppmeistri kvalifikatsiooni hindamist ja tunnustamist kirjeldatakse pottsepa sertifitseerimismenetluses.

2.3.5. Kompetentsid, kompetentside kirjeldused:

No	Kompetents	Kompetentsi kirjeldus
1.	Töökoha ettevalmistamine	Teostab kõik ülesanded, mis on määratletud 4. taseme pädevuse piires. Korraldab, et töökoht on koostatud vastavalt tööohutusnõuetele. Korraldab kõigi vajalike tööriistade ja materjalide ettevalmistamist, tagab materjalide säilitamise vastavalt tootjate nõuetele ja tagab nende kvaliteedi säilimise ajal. Tagab töötajatele kaitsevarustuse kättesaadavuse. Korraldab, et vajalikud märgised ja mõõtmised tehakse vastavalt tehnilistele joonistele ja kasutades sobivaid mõõtevahendeid. Vajadusel korraldab tahkekütuse soojusväljastusseadmete (va katlad) aluse valmistamine. Koostab hinnapakumise kliendile.
2.	Konstruksioonide ehitamine	Ehitatakse erinevate meetodite ja erinevate looduslike ja tehnilike kivide (telliste, plokkide) paigaldamise süsteemide abil. Ehitab seinu, vaheseinu, sambaid, kaaresid, arhitektuurilisi detaile.
3.	Nõustab klienti tahkekütteseadmete valikul ning ehitusel (va katlad)	Küsitleb klient, et selgitada välja kliendi vajadused ja soovid. Hindab projekti võimalikku täitmist. Nõustab klienti tahke kütuse soojusväljastusseadme valimisel (va katlad) vastavalt hoone soojuskoormusele ja tuleohutusnõuetele. Pakub klientidele alternatiivseid lahendusi.

		Tarnib kliendile kogu dokumentatsiooni tahke kütuse soojusväljastusseadme süsteemi (välja arvatud katelde) ehitamise kohta.
4.	Koostab projekti ja tehnilised joonised kütteseadmete ehituseks (va katlad)	Hinnatakse konkreetse hoone või hooneosa soojuskoormust. Projekteerib hoone soojuskoormuse nõudeid, hoonete kasutamist ja tuleohutusnõudeid kasutades tahke kütuse soojusväljastusseadmeid (va katlad). Valib sobivad sertifitseeritud materjalid ja arvutab soojust vabastavate seadmete ehitamiseks vajalikud materjalid. Plaanite tööd vastavalt joonisele ja / või tööjuhendile.
5.	Ehitab tahkekütteil kütteseadmeid (v.a. katlad)	Teostab ülesandeid, mis on määratletud 4. taseme pädevuse piires. Korraldab jooniste ja tuleohutusnõuete kohaselt tahke kütuse soojusväljastusseadmete (va katlad) või nende kompleksi rajamist. Korraldab sertifitseeritud, sobivate viimistlusmeetodite kasutamist vastavalt kliendi soovidele (krohvimine, plaatimine, looduskivi jne).
6.	Ehitab tahkekütteil kütteseadmeid (va katlad) ja kortsnaid tehase poolt valmistatud elementidest	Teostab kõik ülesanded, mis on määratletud 4. taseme pädevuse piires. Korraldab tahke kütuse soojusväljastusseadmete (va katelde) või nende kompleksi valmistamist, paigaldamist ja viimistlemist eelnevalt valmistatud elementidest.
7.	Ehitab ja paigaldab korstnasüsteeme	Teostab kõik ülesanded, mis on määratletud 4. taseme pädevuse piires. Korraldab korstnate ehitamist või paigaldamist vastavalt tehnilistele joonistele ja tuleohutusnõuetele.
8.	Remondib tahkekütteil kütteseadmeid (va katlad) ning korstnaid	Teostab kõik ülesanded, mis on määratletud 4. taseme pädevuse piires. Korraldab tuleohutusnõuetele vastavate olemasolevate tahke kütuse soojusväljastusseadmete (va katlad) renoveerimist ja sobivate ehitusmaterjalide kasutamist.
9.	Organiseerib ning teostab järelvalvet madalama taseme pottsepa tööde üle	Juhib pottseppade meeskonda: planeerib ja korraldab oma ja alluvate toimet, jagab tööaega, täidab dokumentatsiooni, arvutab vajalike materjalide hulga ja teostatud töömahu, analüüsib tööprojekti, hindab allüksuste töö kvaliteeti. Valib ülesannete täitmiseks vajalikud meetodid ja tööriistad.
10.	Koolitab ning hindab madalama taseme pottseppade tööd	Koolitab ja hindab madalama taseme pottseppade kvalifikatsiooni omandavate inimeste oskusi.
11.	Võtab vastu otsuseid ettenägematutes olukordades	Otsuste tegemine sõltumatute otsuste tegemisel mittetüüpilistes olukordades, mida ei ole projektis kirjeldatud. Parandab ahjude ehitaja töömeetodeid ja -tehnoloogiaid.
12.	Teostab tahkekütteseadmete (va katel) ja nende süsteemide seisundi hindamist	Annab professionaalse hinnangu tahke kütuse soojusväljastusseadmete (välja arvatud katlad) seisundi kohta, hinnates nii visuaalset süsteemi kui

		ka mõõtmisi kasutades sobivaid tööriistu. Vajadusel avab küttesüsteemi ehitus hindamise eesmärgil. Dokumentide professionaalne hindamine vastavalt tuleohutusnõuetele ja ehituseeskirjadele.
--	--	--